

Casglu Data Cenedlaethol (CDC):

Casglu data CDC ar gyfer blwyddyn academaidd 2018/2019

Cwestiynau ac atebion:

Dyddiad cyhoeddi: 1 Ebrill 2019
Fersiwn: 1.0

Casglu Data Cenedlaethol:

- Cynulleidfa** Penaethiaid, athrawon a chyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir, awdurdodau lleol (ALLau) a chyrff cenedlaethol sydd â diddordeb mewn addysg.
- Trosolwg** Mae'r ddogfen hon yn egluro'r trefniadau casglu data ac adrodd ar gyfer blwyddyn ysgol 2018/19.
- Camau i'w cymryd** Rhaid i benaethiaid, athrawon a chyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir ac ALLau sicrhau y caiff y gofynion yn y ddogfen hon eu gweithredu erbyn y dyddiadau a nodir.
- Rhagor o wybodaeth** Os oes angen mwy o gyngor arnoch ar lenwi unrhyw ran o'r casgliad yma, cysylltwch â'ch awdurdod lleol yn y lle cyntaf.

Dylid cyfeirio ymholiadau am y ddogfen hon at:

Y Gangen Gwybodaeth a Gwella Ysgolion
Y Gyfarwyddiaeth Safonau a Gweithlu Ysgolion
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
Ffôn: 0300 062 5014
e-bost: NDCmailbox@llyw.cymru

@LIC_Addysg

@AddysgCymru

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen yma ar gael ar wefan Llywodaeth Cymru yn:
llyw.cymru/casglu-data-cenedlaethol-ysgolion

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Gymraeg.
This document is also available in Welsh.

Cynnwys

1.	Materion cyffredinol	2
2.	Materion cynradd	8
3.	Materion uwchradd	14
4.	Ble mae rhagor o gymorth ar gael?	16

1. Materion cyffredinol

1.1 Nid yw Llywodraeth Cymru'n cyhoeddi data am asesiadau athrawon ar lefel yr ysgol nac ar lefel yr ALI mwyach. A oes angen i mi dynnu sylw at ddisgyblion sydd â statws Newydd i System Addysg sy'n Seiliedig ar y Gymraeg neu'r Saesneg (NEWBES) mwyach?

Oes.

1.2 Mae disgybl wedi ymuno â'r ysgol yn ddiweddar iawn; drwy gydol yr amser yn y gorffennol, addysgwyd y disgybl dan sylw gartref. A ellir ei ystyried yn ddisgybl sy'n Newydd i System Addysg sy'n Seiliedig ar y Gymraeg neu'r Saesneg (NEWBES)?

Na ellir, oherwydd nad yw'n bodloni'r meini prawf llawn ar gyfer statws NEWBES, sef:

- nad y Gymraeg na'r Saesneg yw iaith gyntaf y plentyn;
- bod y plentyn wedi cyrraedd o system addysg nad yw'n seiliedig ar y Gymraeg na'r Saesneg; ac
- ymunodd â system addysg Deyrnas Unedig (DU) ar neu ar ôl 1 Medi 2017.

1.3 Ar fy System Gwybodaeth Reoli (MIS), nid yw ffigurau'r flwyddyn flaenorol yn cael eu dangos mewn ffurf gyson; weithiau dangosir llinell doriad yn hytrach na sero.

Mae llinell doriad yn dynodi bod y ffigur yn rhy fach i'w ddyfynnu, er ei fod yn fwy na sero.

1.4 Gadawodd disgybl ein hysgol ni ddydd Gwener 6 Mai, dyddiad sydd cyn y torbwynt. Rhoddwyd gwybod i'r ysgol, fodd bynnag, nad yw'r disgybl hwnnw, hyd yma, wedi dechrau mynd i'r ysgol yn yr awdurdod arall. A fydd rhaid i'n hysgol ni adrodd am ganlyniadau CDC y disgybl hwnnw, er ei fod wedi gadael cyn y dyddiad cofrestru penodedig?

Bydd, oherwydd nad yw'r disgybl wedi bod ar gofrestr ysgol arall ar ôl gadael eich ysgol chi.

1.5 Os bu disgybl unwaith yn NEWBES, cedwir yr wybodaeth honno, hyd yn oed pan fo'r cyfnod o ddwy flynedd wedi dod i ben. Ar ôl diwedd y cyfnod hwnnw o ddwy flynedd, a fydd canlyniadau'r disgybl yn cael eu cynnwys yng nghanlyniadau'r prif gohort yn awtomatig?

Byddant.

1.6 Os yw disgybl yn ymuno ag ysgol cyfrwng Cymraeg, o ysgol Cyfrwng Saesneg ac yntau heb unrhyw sgiliau iaith yn y Gymraeg, a yw'n cyfrif fel disgybl NEWBES?

Nac ydyw, oherwydd nad yw'n bodloni'r meini prawf llawn ar gyfer statws NEWBES, sef:

- nad y Gymraeg na'r Saesneg yw iaith gyntaf y plentyn;
- bod y plentyn wedi cyrraedd o system addysg nad yw'n seiliedig ar y Gymraeg na'r Saesneg; ac
- ymunodd â system addysg Deyrnas Unedig (DU) ar neu ar ôl 1 Medi 2017.

Bydd gofyn i'r ysgol asesu disgyblion o'r fath ac adrodd ar eu canlyniadau, yn rhan o'r broses CDC.

Dylid defnyddio'r cod 'N' os nad oes modd i'r ysgol asesu cyrhaeddiad y disgybl yn asesiadau'r athrawon

1.7 Beth os bydd disgybl yn ymuno ag ysgol cyfrwng gwahanol ar ddyddiad sy'n agos iawn at y dyddiad ar y gofrestr ac nad oes ganddo unrhyw sgiliau yn iaith yr ysgol newydd neu ychydig iawn o sgiliau?

Os bydd disgybl yn trosglwyddo o ysgol cyfrwng Cymraeg i ysgol cyfrwng Saesneg neu i'r gwrthwyneb ar ôl 1 Ionawr gall canlyniadau'r disgybl hwnnw ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen neu gyfnod allweddol gael eu cyflwyno ym mha iaith bynnag sy'n galluogi'r dysgwr i ddangos ei allu yn y ffordd orau bosibl.

Nid yw hyn yn wir am asesiadau sylfaenol fodd bynnag. I gael canllawiau ar bennu iaith asesu asesiadau sylfaenol edrychwch yn Llawlyfr Proffil y Cyfnod Sylfaen a'r ddogfen Cwestiynau Cyffredin. Gellir gweld dolen i'r dogfennau hyn yn adran 2 isod.

1.8 Beth yw'r codau ar gyfer Deilliannau'r Cwricwlwm Cenedlaethol?

NCO1 – C

NCO2 – B

NCO3 – A

1.9 Pa god y dylid ei ddefnyddio i gofnodi bod disgybl ar hyn o bryd yn gweithio ar lefel islaw'r lefel a ddisgrifir gan Ddeiliant 1 y Cwricwlwm Cenedlaethol?

Ar gyfer disgybl sy'n gweithio tuag at NCO1, dylid cofnodi'r cod 'N', fel y cod sy'n gweddu orau i gyrhaeddiad y dysgwr.

1.10 Sut mae trosi graddfeydd p ar gyfer y CDC mewn perthynas â disgybl?

Cyfes o ddisgrifiadau yw'r graddfeydd p a ddefnyddir yng nghwricwlwm Lloegr i gofnodi cyflawniad disgyblion gydag anghenion addysgol arbennig (AAA) sy'n gweithio tuag at lefel gyntaf y Cwricwlwm Cenedlaethol (lefel 1). Ni ddefnyddir y graddfeydd **o gwbl** yn y cwricwlwm Cymreig.

Nid ydym yn cofnodi graddfeydd p yn y CDC. Yng Nghyfnod Allweddol 2 neu 3, cofnodir Deilliannau 1-3 y Cwricwlwm Cenedlaethol a lefelau 1 – 8 y Cwricwlwm Cenedlaethol.

Mae disgrifiadau o'r lefelau i'w cael yn y Gorchmynion Cwricwlwm Cenedlaethol. Mae canllawiau wedi'u llunio a fydd yn helpu â rhoi cwricwlwm ysgolion ar waith. Gallwch weld y dogfennau hyn ynghyd â gwybodaeth berthnasol arall, dulliau gweithredu eraill ac ymchwil ar wefan Dysgu Cymru:

<http://learning.gov.wales/resources/improvementareas/curriculum/?skip=1&lang=cy>

1.11 Mae disgybl sydd ar gofrestr yr ysgol yn cael ei addysgu gartref yn unig. Nid oes neb o'r ysgol erioed wedi asesu ei gyrhaeddiad. Sut y dylid cofnodi ei gyrhaeddiad?

Defnyddiwch y cod 'N'. Mae'r canllawiau yn datgan y gall N fod yn briodol os nad yw'r disgybl, oherwydd salwch, beichiogrwydd neu sefyllfa anarferol arall, wedi mynychu'r ysgol am gyfnod estynedig o amser ac nad aseswyd unrhyw lefel CC flaenorol.

Gweler y ddogfen CDC a threfniadau cofnodi i gael mwy o wybodaeth.

1.12 Ni all disgybl gymryd rhan mewn pwnc penodol. A ddylid defnyddio'r cod 'D' ynteu 'N'?

Dylid defnyddio'r cod 'D' pan fo'r disgybl wedi ei ddatgymhwyso'n ffurfiol o'r cyfan neu ran o'r Cwricwlwm Cenedlaethol o dan yr amgylchiadau penodol a bennir yn adrannau 364-367 o Ddeddf Addysg 1996, y rhoddir effaith iddynt bellach gan adrannau 113-116 o

Ddeddf Addysg 2002.

Nid yw'r cod datgymhwyso 'D' yn ddilys ac eithrio o dan yr amgylchiadau penodol hynny, ac **NI DDYLID** ei ddefnyddio mewn unrhyw amgylchiadau eraill.

Dylid defnyddio'r cod 'N' yn yr amgylchiadau eithriadol pan nad oes gan yr athro dystiolaeth neu wybodaeth ddigonol i seilio asesiad gan athro arni.

Yn gyffredinol, hyd yn oed yn achos disgybl sydd â hanes o bresenoldeb gwael, byddem yn disgwyl i asesiad gael ei wneud ar sail tystiolaeth a gwybodaeth a gasglwyd pan oedd y disgybl yn bresennol.

Am ragor o wybodaeth, dylid cyfeirio at y ddogfen ar CDC a'r trefniadau cofnodi.

1.13 Mae gennym ddysgwyr ym Mlwyddyn 6 nad yw'n symud i'r cyfnod nesa. A ddylai gael ei asesu ac a ddylai ei ganlyniadau gael eu cyflwyno yn rhan o'r broses CDC?

Os yw'r disgybl yn BCC 2, 6 neu 9, ac os bydd yn mynd yn ei flaen i'r cyfnod allweddol nesaf yn y flwyddyn academaidd ganlynol, bydd yn gymwys i sefyll yr asesiadau statudol a dylai ei ganlyniadau gael eu cofnodi yn CDC. Ar gyfer pob cyfnod, rhaid i ddysgwyr sefyll yr asesiadau statudol (hynny yw, rhaid iddynt dderbyn canlyniad asesiad gan yr athro ar ddiwedd y cyfnod) unwaith yn unig.

Gan fod eich dysgwyr yn aros ym Mlwyddyn 6 ac felly, gan nad yw'n symud yn ei flaen i gyfnod allweddol 3, ni fydd yn derbyn canlyniad asesiad gan yr athro ar ddiwedd y cyfnod eleni.

1.14 A oes yn rhaid i mi adrodd wrth Lywodraeth Cymru ar gynnydd disgyblion yn unol â'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd?

Bwriedir i asesiadau a gaiff eu cynnal yn unol â'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd gael eu defnyddio er gwybodaeth gan ysgolion ac athrawon. Eu nod yw eu cynorthwyo i olrhain cynnydd dysgwyr a llywio gwaith cynllunio o safbwynt yr ystafell ddosbarth a'r cwricwlwm.

Nid oes unrhyw ymarfer casglu data cenedlaethol mewn perthynas ag asesiadau a gaiff eu cynnal gan ddefnyddio'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd.

1.15 Mae gennym ddisgybl gyda statws NEWBES a gyrhaeddodd yn y Deyrnas Unedig (DU) sawl mis cyn y dyddiad dechreuwyd yn yr ysgol. A ydym yn defnyddio'r dyddiad daethant i mewn i'r DU neu'r dyddiad dechrau yn yr ysgol i benderfynu a allant gael eu heithrio o ystadegau'r ysgol?

Dylid defnyddio'r dyddiad ymunodd y disgybl â system addysg y Deyrnas Unedig (DU).

Gall penaethiaid peidio â chynnwys canlyniadau disgyblion sy'n newydd i system addysg Cymru neu Loegr (NEWBES) mewn ystadegau ar lefel ysgol ac ar lefel yr Awdurdod Lleol, os:

- nid Cymraeg na Saesneg yw iaith gyntaf y disgybl; **ac**
- mae'r plentyn wedi cyrraedd o system addysg nad yw'n seiliedig ar y Gymraeg na'r Saesneg; **ac**
- ymunodd y disgybl â system addysg y Deyrnas Unedig (DU) ar 1 Medi 2017 neu ar ôl hynny.

1.16 Mae gen i 30 disgybl yn fy nghorot CA2. Mae MIS yn cofnodi bod 100% ohonynt wedi cyrraedd lefel 4 + yn Saesneg. Sut mae hyn yn bosib pan fo'r ganran ohonynt sy'n cyrraedd lefel 4+ ar gyfer pob targed cyrhaeddiad fel a ganlyn:

66.6% - Llafaredd

66.6% - Darllen

66.6% - Ysgrifennu

Mae'n bosib i hyn ddigwydd.

Ar lefel disgybl, mae'n bosib cyrraedd lefel y pwnc 4 yn Saesneg heb i'r holl dargedau cyrhaeddiad fod ar lefel 4. Er enghraifft, oherwydd talgrynnu, byddai Saesneg lefel 4 yn cael ei gofnodi ar gyfer disgybl sydd â'r canlyniadau canlynol yn ei dargedau cyrhaeddiad:

Llafaredd - lefel 4

Darllen – lefel 4

Ysgrifennu – lefel 3

Mae Atodiad C a D o'r ddogfen CDC a'r trefniadau cofnodi yn esbonio sut i gyfrifo lefel y pwnc o'r targedau cyrhaeddiad atodol (bydd y pwysoliad ar gyfer pob targed cyrhaeddiad yn wahanol yn ddibynnol ar y pwnc).

Ar lefel y cohort cyfan, mae'n bosib i 100% o'r cohort gyrraedd lefel 4 mewn Saesneg gyda dim ond 66.6% yn cyrraedd lefel 4 ym mhob un o'r targedau cyrhaeddiad. Er enghraifft:

Cyfanswm o 30 yn y cohort gyda:	Lefel			
	Llafaredd	Darllen	Ysgrifennu	Pwnc Saesneg
a. 10 yn cyrraedd	3	4	4	4
b. 10 yn cyrraedd	4	3	4	4
c. 10 yn cyrraedd	4	4	3	4
% o'r holl ddisgyblion sy'n cyrraedd lefel 4	66.6	66.6	66.6	100

2. Materion cynradd

Asesiadau Sylfaenol:

Mae dogfen Cwestiynau Cyffredin arall yn bodoli i ateb cwestiynau am Broffil y Cyfnod Sylfaen a'r gofynion asesu statudol ar gyfer asesiadau sylfaenol. Gallwch weld Llawlyfr Proffil y Cyfnod Sylfaenol, y ddogfen Cwestiynau Cyffredin a deunyddiau eraill sy'n ymwneud â Phroffil y Cyfnod Sylfaen ar wefan Llywodraeth Cymru:

<https://llyw.cymru/proffil-y-cyfnod-sylfaen-canllawiau-i-ymarferwyr>

Mae Cwestiynau Cyffredin am gasglu canlyniadau asesiadau sylfaenol yn CDC isod.

Abbreviations

The following abbreviations apply to this section:

AOL	Area/s of Learning
PSD	Personal and social development, well-being and cultural diversity
LCW/ LCE	Language, literacy and communication skills (in Welsh) or Language, literacy and communication skills (in English)
MDT	Mathematical development

2.1 Mae gen i ddisgybl yn y Flwyddyn Derbyn gydag asesiad ar gyfer Sgiliau Iaith, Ilythrennedd a chyfathrebu yn y Gymraeg ac yn y Saesneg. A ddylwn i gyflwyno'r ddau?

Na, dim ond un o'r rhain y gellir ei dderbyn fel asesiad sylfaenol statudol. Yr asesiad sylfaenol statudol y dylid ei gyflwyno.

I weld canllawiau ar bennu iaith asesu asesiadau sylfaenol edrychwch yn Llawlyfr Proffil y Cyfnod Sylfaenol a'r ddogfen Cwestiynau Cyffredin (dolen uchod).

2.2 Pwy ddylai gymeradwyo'r asesiadau sylfaenol?

Mae'r weithred o gymeradwyo'n cwblhau proses yr asesiad cyffredinol. Dylai'r dyddiad cymeradwyo fod o fewn y chwe wythnos a ganiateir i gynnal yr asesiad sylfaenol.

Dylai eich ysgol neu eich Awdurdod Lleol benderfynu ar y drefn ar gyfer cymeradwyo. Penderfyniad i'w wneud yn lleol fydd hyn a dylech ofyn am gyngor gan eich Awdurdod Lleol os bydd angen.

2.3 Wrth wneud asesiad sylfaenol disgybl, fe wnes i gynnal yr asesiadau ar gyfer pob Maes Dysgu ar wahanol ddiwrnodau. Pa ddyddiad y dylwn i ei nodi fel y dyddiad cymeradwyo?

Dylai'r asesiad sylfaenol gael ei gymeradwyo ar ôl i ddeiliant ar gyfer pob Maes Dysgu gael ei gofnodi. Mae'r weithred o gymeradwyo'n cwblhau proses yr asesiad cyffredinol. Dylai'r dyddiad cymeradwyo fod o fewn y chwe wythnos a ganiateir i gynnal yr asesiad sylfaenol. Dylai eich ysgol neu eich Awdurdod Lleol benderfynu ar y drefn fewnol ar gyfer cymeradwyo.

Bydd yr un dyddiad cymeradwyo yn ymddangos 4 gwaith yn ffeil asesiadau sylfaenol CDC ar gyfer pob disgybl; unwaith ar gyfer pob un o'r 4 deiliant ar gyfer Maes Dysgu.

2.4 A fydd pob disgybl ym Mlwyddyn Derbyn y Cwricwlwm Cenedlaethol yn cael ei gynnwys yn ffeil canlyniadau asesiadau sylfaenol CDC?

Bydd y System Gwybodaeth Reoli (MIS) yn dewis disgyblion i'w cynnwys yn ffeil asesiadau sylfaenol CDC yn seiliedig ar eu dyddiad geni ac nid ar sail eu blwyddyn o fewn y cwricwlwm cenedlaethol.

Caiff pob disgybl a fydd ar y gofrestr, ar y dyddiad y cofnodir y gofrestr, ac a

fydd yn troi'n 5 oed yn ystod y flwyddyn ysgol gyfredol, yn cael ei ddewis i'w gynnwys y ffeil asesiadau sylfaenol CDC.

2.5 A ddylwn i gyflwyno deilliannau asesiadau diwedd y Cyfnod Sylfaen ar gyfer y Meysydd Dysgu hyn yn CDC:

- Datblygiad Creadigol
- Datblygiad Corfforol
- Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd
- Datblygu'r Gymraeg

Na ddylech. O 2016/17, cafodd yr opsiwn i allu cynnwys deilliannau rhifyddol yn CDC ar gyfer asesiadau anstatudol ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen ei ddiddymu.

Mae'r newid hwn yn effeithio ar CDC yn unig.

Er nad oes unrhyw ofyniad statudol ar ysgolion i bennu deilliant rhifyddol i'r Meysydd Dysgu hyn, gallant barhau i wneud hynny ac adrodd arnynt wrth rieni.

2.6 Beth yw'r gofynion statudol ar gyfer asesu ac adrodd ar Gymraeg Ail Iaith yng Nghyfnod Allweddol 2?

Y gofynion statudol ar gyfer asesu ac adrodd ar Gymraeg Ail Iaith ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2 yw:

Asesiadau – Y disgyblion i'w hasesu ar lefel Targedau Cyrhaeddiad (AT) (gorfodol); dylid defnyddio canlyniad yr asesiad ar lefel AT i gyfrifo Lefel Pwnc gyffredinol.

Adrodd wrth rieni – Dylai ysgolion adrodd wrth rieni am y lefel pwnc gyffredinol (gorfodol), ond gan gadw mewn cof y dylid darparu'r asesiad ar lefel AT o fewn 15 diwrnod ysgol os gofynnir amdano.

Adrodd wrth Lywodraeth Cymru (CDC) – Anogir ysgolion i adrodd wrth Lywodraeth Cymru am y lefelau pwnc, ond nid yw hynny'n ofynnol.

2.7 Pa bwysoliadau y dylid eu defnyddio wrth gyfrifo'r lefel pwnc ar gyfer Cymraeg Ail Iaith yng Nghyfnod Allweddol 2?

Y pwysoliadau yw:

Llafaredd (Ca1)	7
Darllen (Ca2)	1.5
Ysgrifennu (Ca3)	1.5

Ceir rhagor o fanylion yn Atodiad C y cyhoeddiad *Trefniadau asesu statudol ar gyfer diwedd y Cyfnod Sylfaen a Chyfnodau allweddol 2 a 3* sydd ar gael ar

wefan Dysgu Cymru yn:

<http://learning.gov.wales/resources/browse-all/statutory-assessment-arrangements-for-end-of-foundation-phase-key-stage-2-and-3/?skip=1&lang=cy>

2.8 Beth yw'r deilliannau dilys ar gyfer diwedd y Cyfnod Sylfaen?

A – Perfformiad Uwchlaw Deilliant 6 y Cyfnod Sylfaen

6 – Deilliant 6 y Cyfnod Sylfaen

5 – Deilliant 5 y Cyfnod Sylfaen

4 – Deilliant 4 y Cyfnod Sylfaen

3 – Deilliant 3 y Cyfnod Sylfaen

2 – Deilliant 2 y Cyfnod Sylfaen

1 – Deilliant 1 y Cyfnod Sylfaen

***G** – Deilliant y Cyfnod Sylfaen - Aur

***S** – Deilliant y Cyfnod Sylfaen – Arian

***Z** – Deilliant y Cyfnod Sylfaen – Efydd

W – Gweithio tuag at Ddeilliant y Cyfnod Sylfaen

N – Ni ddyfarnwyd deilliant, am resymau heblaw datgymhwyso

D – Datgymhwyswyd o dan adrannau 113-116 o Ddeddf Addysg 2002

*** Mae G, S, Z yn gymwys i'w defnyddio mewn asesiadau statudol ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen ar gyfer pob un o'r 3 Maes Dysgu. Yn wahanol i'r gofynion ar gyfer Meysydd Dysgu MDT a LCE/LCW yn CDC y llynedd (CDC 2018), dylai ysgolion eleni gofnodi'r union ddeilliant a aseswyd ar gyfer pob disgybl ar gyfer pob MDPH. Wele'r ateb i gwestiwn 9 am ragor o fanylion.**

Gweler '[Cwricwlwm i Gymru – Fframwaith y Cyfnod Sylfaen](#)' a'r '[Trefniadau ar gyfer asesu statudol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen a diwedd Cyfnodau Allweddol 2 a 3](#)' am wybodaeth am y codau deilliannau sydd ar gael i'w defnyddio ar gyfer yr asesiad statudol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen:

<http://learning.gov.wales/resources/browse-all/foundation-phase-framework/?skip=1&lang=cy>

2.9 Mae gen i ddisgybl a gafodd ei asesu ar gyfer Deilliant Efydd y Cyfnod Sylfaen (Z) yn MDT ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen. Oes modd i mi gyflwyno'r cod yma yn CDC eleni?

Eleni, gellir cofnodi Gweithio tuag at Ddeilliannau (W), Deilliant Efydd y Cyfnod Sylfaen (Z), Deilliant Arian y Cyfnod Sylfaen (S) a Deilliant Aur y Cyfnod Sylfaen (G), sydd islaw Deilliant 1, yn y CDC ar gyfer diwedd y Cyfnod Sylfaen MDPH LCE/LCW a MDT.

Y llynedd (2017/18) gwnaed asesiadau'r Cyfnod Sylfaen ar gyfer MDPH LCE/LCW a MDT yn erbyn y datganiadau deilliannau diwygiedig am y tro cyntaf. Roedd y rhain yn cynnwys y 3 deilliant newydd sef Z, S a G. Fodd bynnag, yn y CDC y llynedd (CDC 2018), gofynnwyd i ysgolion gyflwyno'r cod ambarél W ar gyfer unrhyw ddisgybl a gafodd ei asesu a'i gofnodi'n W, Z, S neu G ar gyfer MDT a/neu LCE/LCW. Yn ystod y flwyddyn honno cafodd cod W ei gyflwyno yn y CDC ar gyfer y MDPH hyn gan ei bod yn ddealedig eu bod yn golygu 'Gweithio tuag at ddeilliant 1'. Ar gyfer PSD bu'n bosibl asesu a chofnodi disgyblion ar gyfer deilliannau W, Z, S a G a chyflwyno'r codau hyn yn y CDC ers 2015/16.

Yn y CDC ar gyfer 2019 ac ymlaen, nid oes cod ambarél W ar gyfer LCE/LCW a MDT. Dylai ysgolion gyflwyno'r union ddeilliant a aseswyd ar gyfer pob disgybl ar gyfer pob MDPH. Am restr o'r deilliannau dilys ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen ewch i adran 10 o'r ddogfen CDC a'r trefniadau cofnodi.

2.10 Beth yw'r 'deilliant disgwylidig' ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen?

Disgwylir i'r rhan fwyaf o'r disgyblion gyrraedd Deilliant 5 y Cyfnod Sylfaen erbyn diwedd y cyfnod.

2.11 Beth yw Dangosydd y Cyfnod Sylfaen a sut y dylwn ei gyfrifo?

Mesur cyfunol o berfformiad y disgyblion ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen yw Dangosydd y Cyfnod Sylfaen. Caiff ei gyfrifo gan DEWi ar gyfer pob disgybl unigol ar sail perfformiad y disgybl ym mhob un o'r tri maes dysgu penodedig.

Mae Dangosydd y Cyfnod Sylfaen yn cynrychioli cyfran y disgyblion sy'n cyrraedd y deilliant disgwylidig ym mhob un o'r canlynol:

- Datblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth ddiwylliannol (PSD)
- Iaith, llythrennedd a sgiliau cyfathrebu yn y Gymraeg (LCW) **neu** iaith, llythrennedd a sgiliau cyfathrebu yn y Saesneg (LCE) **a**
- Datblygiad mathemategol (MDT)

2.12 Ble y gallaf ddod o hyd i Ddangosydd y Cyfnod Sylfaen?

Dylai Dangosydd y Cyfnod Sylfaen fod ar gael yn eich System Gwybodaeth Reoli. Bydd hefyd yn rhan o'ch 'Adroddiad Dilysu Ysgol' ar DEWi ar gyfer y Cyfnod Sylfaen.

2.13 Pa wybodaeth gymharol y dylwn ei chynnwys gydag adroddiadau'r disgyblion yn Adroddiad Blynyddol fy Llywodraethwyr a Phrosbectws yr Ysgol?

Yn ôl y Rheoliadau, nid yw'n ofynnol cynnwys yr adroddiadau cymharol mwyaf diweddar ynghylch safonau gyda phob adroddiad blynyddol i rieni neu ddisgyblion sy'n oedolion yn Adroddiad Blynyddol y Llywodraethwyr a Phrosbectws yr Ysgol.

Ar 31 Gorffennaf 2018 daeth y Rheoliadau Addysg (Diwygiadau sy'n Ymwneud â Gwybodaeth Asesiadau Athrawon) (Cymru) 2018 i rym. O ganlyniad i'r Rheoliadau hyn, ni fydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi mwyach y data ar gyfer asesiadau athrawon ar lefel yr ysgol neu ar lefel yr ALI ac felly ni fydd yn cynhyrchu mwyach yr Adroddiadau Cymharol ar gyfer Ysgolion i ysgolion eu cyhoeddi.

Mae'r newidiadau hyn yn rhan o'r gwaith sy'n mynd yn ei flaen i gynorthwyo diwygio'r trefniadau gwerthuso a gwella (atebolrwydd) o fewn y system addysg, sef un o brif amcanion [Cenhadaeth ein Cenedl](#). Gallwch weld Datganiad Ysgrifenedig gan y Gweinidog Addysg am y rheoliadau a'r diwygiadau hyn drwy'r ddolen:

<https://llyw.cymru/node/6215>

3. Materion uwchradd

3.1 **Ar gyfer leithoedd Tramor Modern yng Nghyfnod Allweddol 3, a fydd yr ysgol yn adrodd ar dargedau cyrhaeddiad ynteu lefel pwnc?**

Bydd yr ysgol yn adrodd ar y tri tharged cyrhaeddiad yn y system gwybodaeth reoli, a bydd y system hon wedyn yn cyfrifo'r lefel pwnc gyffredinol.

Mae adrodd wrth Lywodraeth Cymru ar y targedau cyrhaeddiad yn ddewisol; mae adrodd ar lefelau pwnc yn orfodol.

3.2 **Mae ysgol uwchradd yn ddiweddar wedi derbyn disgybl o wlad dramor, na all siarad llawer o Saesneg. Nid yw chwaith wedi treulio llawer o amser mewn ysgol, ac ni wyddom sut y dylid cwblhau'r datganiad CDC ar ei gyfer. A ddylid ei adael yn wag ynteu defnyddio 'N'?**

Dylid asesu'r disgybl a chofnodi ei lefel cyrhaeddiad.

Os gall athrawon wneud asesiad ar sail gwybodaeth flaenorol am gyrhaeddiad y disgybl, dylech gofnodi'r lefelau a ddyrennir. Os na all athrawon wneud asesiad, cofnodwch y cod 'N'.

Mae'n bosibl bod y disgybl yn gymwys am statws NEWBES. Mae hynny'n dibynnu ar y dyddiad y'i derbyniwyd i'r ysgol.

3.3 **Derbyniwyd disgybl i flwyddyn 11 yn yr ysgol hon ym mis Mawrth, ac felly ni chofnodwyd y disgybl yn y CYBLD yn Ionawr. Mae gan y disgybl Anghenion Addysgol Arbennig, ac ni fydd yn sefyll unrhyw arholiadau cyhoeddus yn yr haf eleni. A fydd perfformiad y disgybl hwn yn cyfrif tuag at y Crynodeb o Berfformiad Ysgol Uwchradd (SSSP) ar gyfer yr ysgol hon?**

Na. Ni fydd perfformiad y disgybl hwn yn cyfrif tuag at SSSP eich ysgol. CYBLD mis Ionawr yw ffynhonnell y data ar gyfer y cohort er mwyn adrodd ar berfformiad Cyfnod Allweddol 4.

Mae gwybodaeth am y Cyfnod Sylfaen, a Chyfnodau Allweddol 2 a 3 ar gyfer ystadegau ar asesiadau yn cael ei chasglu drwy CDC.

3.4 Pa wybodaeth gymharol ynglŷn â Chyfnod Allweddol 3 y dylwn ei chynnwys gydag adroddiadau'r disgyblion yn Adroddiad Blynyddol fy Llywodraethwyr a Phrosbectws yr Ysgol?

Yn ôl y Rheoliadau, nid yw'n ofynnol cynnwys yr adroddiadau cymharol mwyaf diweddar ynghylch safonau gyda phob adroddiad blynyddol i rieni neu ddisgyblion sy'n oedolion yn Adroddiad Blynyddol y Llywodraethwyr a Phrosbectws yr Ysgol.

Ar 31 Gorffennaf 2018 daeth y Rheoliadau Addysg (Diwygiadau sy'n Ymwneud â Gwybodaeth Asesiadau Athrawon) (Cymru) 2018 i rym. O ganlyniad i'r Rheoliadau hyn, ni fydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi mwyach y data ar gyfer asesiadau athrawon ar lefel yr ysgol neu ar lefel yr ALL ac felly ni fydd yn cynhyrchu mwyach yr Adroddiadau Cymharol ar gyfer Ysgolion i ysgolion eu cyhoeddi.

Mae'r newidiadau hyn yn rhan o'r gwaith sy'n mynd yn ei flaen i gynorthwyo diwygio'r trefniadau gwerthuso a gwella (atebolrwydd) o fewn y system addysg, sef un o brif amcanion [Cenhadaeth ein Cenedl](#). Gallwch weld Datganiad Ysgrifenedig gan y Gweinidog Addysg am y rheoliadau a'r diwygiadau hyn drwy'r ddolen:

<https://llyw.cymru/node/6215>

4. Ble mae rhagor o gymorth ar gael?

4.1 Ble mae rhagor o gymorth ar gyfer CDC ar gael?

Caiff y Cwestiynau ac Atebion eu diweddarau o bryd i'w gilydd wrth i faterion eraill godi sy'n berthnasol i lawer o ysgolion. Byddwn yn rhoi'r diweddaraf ar ein gwefan ac yn e-bostio enwau cyswllt yn yr ALIau. Mae nodiadau cwblhau hefyd ar gael ar ein gwefan yn <https://llyw.cymru/casglu-data-cenedlaethol-nodiadau-cwblhau-technegol-ar-gyfer-ysgolion-ac-awdurdodau-lleol>.

CDC

Os oes gennych ymholiadau ar CDC cysylltwch â ni yn NDCmailbox@llyw.cymru.